

Universitätsbibliothek Paderborn

Ars Semper Gaudendi

Demonstrata Ex Sola Consideratione Divinae Providentiae Et Per
Adventuales Conciones

Laetitiae Perfectae Artificium In Conscientiae Recta Efformatione
inuentum, & per Adventuales Conciones expositum ac demonstratum

Sarasa, Alfonsus Antonius de

Antverpiae, 1667

§. III. Haeretici docent neminem fidelem esse, qui non credit se in statu gratiae esse, certitudine quae sit Fidei. adeoque hunc esse articulum Fidei. Horum error demonstratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11367

§. III.

Heretici docent neminem fidelem esse, qui non credit se in statu gratiæ esse certitudine quæ sit Fidei: adeoque hunc esse articulum Fidei. Horum error demonstratur.

Dabit mihi hanc Lector veniam, ut quid de peccatorum remissione, & de certitudine obtentæ gratiæ commentum sunt hæretici, in medium proferam. Non erit abs re hæc dissertatio; tum ut discussis errorum nebulis, manifeste or orthodoxa veritas emitescat; tum etiam ut qui hæc fortasse legerint Caluini erroribus implicati, attendant sedulo, quàm tremulo & exeso, salutis æternæ negotium, superstruant fundamento. Hanc enim quam expositurus sum sententiam, Lutherani Caluinianæque sectæ fundamentum & basim esse, cui tota religionis prætex incubit machina, fatetur Daniel Chamier, Caluini affecla & propugnator inter suos non ignobilis. Commentum sic se habet. Postquam multa garruere de peccati naturâ, quod statuunt numquam deleri, sed Christi justitiâ veluti pallio obtegi, Diuinisque oculis subtrahi quodammodo; saltem sic obiectum peccatori non imputari; statuunt demum, remissionem peccatorum, non animi pœnitudine aut scelerum detestatione; sed solâ fide, seu fiducia filium Dei esse te, & de æternâ salute consequendâ securum, obtineri. Adeo ut idem prorsus sit apud heterodoxos, uti fatetur Chamierus, de remissione peccatorum, aut de salutis obtentæ certitudine disputare. Nam hoc ipso ex capite quod indubitanter credis filium Dei esse te, animumque ita obfirmas, ut certum indubitarumque esse statuas vitam æternam tibi concedendam, remittuntur tibi peccata tua; id est, non imputantur. Illa autem animi obfirmatio; seu certitudo (ut mentem hæreticorum benè percipias) debet esse tanta, ut certitudinem fidei attingat; adeo ut si non fide Diuinâ, sed humanâ tantum credas filium Dei esse te, verè fidelis non sis, nec veram fidem habeas, sed prorsus sis infidelis.

Exponitur
hæreticorū
fides, aut
fauca,

22.

Chamier.
to. 3. l. 13.
c. 1.

Ibid. c. 3.

Iuuerit

23. Iuuerit tam egregia figmenta, ex ipsis haurire fontibus, ne fortasse quis credat, hominibus, cæteroquin non indoctis, per contumeliam ea esse afficta. Imprimis Calvinus in Institutionibus, post multa, ita tandem statuit, & rem absoluit. *In summa inquit, verè fidelis non est, nisi solidâ persuasione Deum sibi beneuolum propitiumque Patrem esse persuasus, de eius benignitate omnia sibi pollicetur: nisi qui Diuinæ erga se beneuolentiæ promissionibus fretus, indubitata salutis expectationem presumit.* Ast quàm indubitata est ista expectatio? sanè quam indubitata est diuina Fides; hæc enim te in *Fidelium* numero collocat. An ergo non sufficit fidelis vt sim, si cuncta quæ in Fidei symbolo continentur, Diuina credam mysteria? minimè inquit Beza, Christianam fidem sic non obtines. Et rationem dictis subiicit dignam se. *Habent enim, inquit, ipsi quoque Diaboli hanc fidem, & eo magis tremunt.* Tum mentem & suam & Caluini clarè edisserens, ita pergit: *Sed fidem appellamus, certam quandam scientiam, quam Spiritus Sanctus, suâ unâ gratiâ, ac bonitate magis, insculpsit cordibus electorum. Quâ scientiâ fit, vt eorum vnusquisque in suo corde certior electionis suæ factus, sibi ipsi applicet promissionem in Iesu Christo.*

Caluin.
Instit. l.3.
c.2. §.16.

Beza Con-
fess. c.4.
a.5.

& Beza.

Itaque prout audio, vt de Caluini sim sectariis, de nullâ re me conuenit esse sollicitum, nisi vt promissiones Christi factas vniuersim electis omnibus, mihi asseram aut applicem, & salua sunt omnia; de electorum numero sum, fidelis sum. Non igitur Fideles sumus & dicimur, tam quia credimus, quàm quia fidimus. Inaudita prorsus in Ecclesiâ est hæc locutio. Tamen per me licet, iis qui in sacra omnia sibi jus arrogant, demus etiam jus in nomina. Cæterùm, cum fide diuinâ credendum sit mihi, salutem æternam obtenturum me, seu quod ipsis idem est vt iam dixi, peccata mihi remitti aut non imputari, itaque id mihi est articulus Fidei. Hoc si ita sit, tam debet id mihi certum esse, neque minus dubitare possum de salute obtinendâ, quàm quòd filius Dei humanam Carnem assumpserit. Atqui quod Diuinâ Fide certum est, vti iam dixi num. 15. ita certum est, vt nequidem per potentiam diuinam absolutam possit vniquam falsum fieri: itaque dum semel hâc fiduciâ obfirmaui animum, & Christi promissiones mihi met ipsi applicui, certum jam est me salute non posse excidere: & quidem ita certum, vt ne per potentiam qui-

Refutatur
eorum sen-
tentia, pri-
mò ex duo-
bus absur-
dis.

Primum

Secundum.

A a a a

dem

dem Dei absolutam id falsum possit reddi, aut ego condem-
nari: est enim Fides Diuina, quæ falli nunquam potest.
Rursus cum nullus sit articulus Fidei, pro quo tuendo non de-
beam mortem oppetere; etiam mihi subeunda est potius mors,
quàm vt ab abreptâ semel fiduciâ vel latum vnguem desciscam,
aut negem de salute æternâ certum esse me. Hæc quantumuis
absona sint, imò & de nugurum genere, fortassis Calvinistæ ad-
mittent non inuitè.

*Secundo,
hæc senten-
tia mani-
festè viam
aperit sce-
leribus.*

Istud tamen iis oggero etiam ingratiis, non esse quod clament
tantopere, calumniari Catholicos, dum obiiciunt, operum bono-
rum necessitatẽ eos prorsus destruere, sceleribusque latissimas
fores pandere. Sanè si hæc, quæ docent, vera sunt; si Fide Di-
uinâ ac proinde indubitâ, & quæ falli nullo modo potest, cre-
dere debeo in electorum me esse numero, ac propterea commis-
sa à me scelera mihi non imputari; profectò non video quid aut
perjuria, aut adulteria, aut homicidia, aut alia quæ carni & san-
guini grata sunt crimina, mihi vitanda sint tantopere: iis enim,
dum à me patrantur, Deus non succenset, nec irascitur. Ne-
que verò potest à me scelerum pœnas sumere, non tantum æ-
ternas, sed ne temporales quidem; eas enim si sumit, jam certè
peccata commissa mihi imputantur. Si autem imputantur; fide-
lis, & ex electorum numero non sum: quod tamen est impos-
sibile me non esse, cum Fide Diuinâ de salutis obtentæ fiduciâ
certus sim. Auertat à nobis propitius Deus fidem eiusmodi, quæ
plus nimio carnem redolet, ei dum abblanditur; & in omnem
infolentiam, viam sternit apertissimam.

25.

*Tertiò hæ-
reticorum
sententia
sibi non
hærent.*

Hæc tamen cursim dicta sint; aliàs explicatiùs ponderanda.
Sed videte obsecro, quàm malè sibi cohæreant Caluini dogma-
ta, totius inquam hæreticæ constructionis commissuræ. Si quan-
do Conciliorum auctoritatibus, aut veterum Traditionum san-
ctitate à Catholicis impetuntur, illico Sacras Paginas appellant.
Afferunt nihil omnino sanctum & de Fide Diuinâ esse quod iis
litteris non continetur; in iis omnia tradi scitu necessaria my-
steria: in iis quod non exprimitur, ad salutem non esse neces-
sarium: denique Sacras litteras claras esse & perspicuas, neque
vllius explicatione posse contaminari. Nihil ipsis ita in ore est,
nihil pro populo crepant eloquentiùs, dum respondendum est
Catholicis. Itaque fit ita vt volunt, nihil sanè Fide Diuinâ cre-
dendum

26.

dendum sit, nisi quod expressis signatisque & claris omnino verbis, in Sacris Paginis Diuino testimonio credendum exponitur, Ita sit inquam. Hic stemus, hic conseramus manus: sed ne pedem retrahant, nec à se toties dicta reuocent, dum prementur.

27. Etenim, cum Calvinus & Beza, & verò tota passim hæreticorum classis asserat, vnumquemque de se debere credere, filium Dei esse se, electorum numero ascriptum; idque ad instar articuli Diuinâ Fide credendi, mordicè tenendum esse, fidelis ut quis sit: istud imprimis peto, an disertis verbis id in Sacrà paginâ vsquam expressum sit, Calvinum de numero electorum esse, & æternæ vitæ hæredem indubitatum? Si id sanctæ ferant litteræ, locum cede. Sin autem; quo pacto Fidei Diuinæ Caluino factum est articulus, id cuius in Sacrà Paginâ nulla est memoria, vestigium prorsus nullum? Atqui inquit Beza, Spiritus Sanctus Scripturarum auctor præcipuus, *id quoque suâ bonitate & gratiâ insculpsit cordibus electorum.* Benè tibi sit Beza cum tuo corde. Sacras paginas quæro, quibus id insculptum sit quod Fide Diuinâ credendum tibi esse dicis: & dum has quæro, tu mihi *cor tuum* porrigis, cui insculptum id sit. An ergo *tuum cor*, Diuinæ sunt Paginæ? atqui si credere debes Diuinâ Fide *quod tuo cordi* Spiritus Sanctus de tuâ electione insculpsit; fatère igitur aliquid esse articulum Fidei, seu Diuinâ credendum Fide, quod sacris tabulis non continetur. Non igitur ita clament posthac, nihil se præter Scripturas, dum de Fidei mysteriis agitur recipere, nec verò debere recipi: ecce enim fundamentalem sectæ suæ articulum, nimirum Filios Dei, electos esse se, vnusquisque de se debet credere; & tamen id, de eorum nemine, expressis verbis Paginæ Diuinæ tradunt.

Faciunt enim fidei articulum, id quod in Scripturis non ponitur expressis verbis.

28. Hic verò, malam causam non felicè propugnaturus, assurgit Chamierus. Et quidem præfidenter admodum asseuerat, claris omnino verbis à sacro Euangelio asseri, Calvinum, eique similes, de salute æternâ prorsus esse securos. Manifestum est enim inquit, id quod de toto dicitur genere, dici etiam de singulis qui sub eodem genere continentur: neque verò dici posse homines ratione esse præditos, quin id de Petro, qui nempe homo sit, particulatim etiam asseratur. Cum verò exquiritur, quo loco affirmant Sacræ paginæ, omnes omnino fideles, de salu-

Respondet Chamierus particularem propositionem contineri in vniuersali quæ in Scripturis exprimitur.

te æternâ certos esse; tum sanè istud ex D. Joannis Euangelio Ioan. 5.
v. 38. affertur, *Qui credit in Filium, habet vitam æternam.*

Uniuersalem de fidelium salute certò obtinendâ propositionem, non habent Si viotura.

Antequam argumenti vitium detegam, illud prius quæro; cur ex his similibusque locis non inferant, omnes Christi fideles 29 quamuis corpori in hâc mortali vitâ inclusos, reipsâ tamen cælesti gloriæ interesse; non enim habituros eos aliquando, sed reuerâ *habere vitam æternam* Nicodemo testatur Christus. An autem cælesti gloriâ sese perfrui, dicent vel de acatissimi Calvinistæ? an vitam æternam sese habere credent ipsimet sibi? Habent, inquit Chamierus, sed in spe. Ain vero tu in spe? atqui nihil de spe hîc dicitur; Christus planè loquitur, neque de spe, vlla hîc fit mentio. Quod autem de spe interiicitur, illa quidem tua est, Chamiere textûs huius explicatio; explicationibus autem, vt vos vbique declamatis, Scripturæ non indigent; etenim humanis expositionibus dicitis eas conspurcari & infici, non declarari. Ut quid igitur mihi hîc spem obrudis tuo è cerebro? Nam quid si ego fideles asseram habere vitam æternam in radice; quòd nempe in Fide, vita æterna contineatur, sicut fructus in semine? quid si dicam, fideles habere vitam æternam in spe, sed non indubitâtâ qualem ponunt hæretici, sed tali quæ vitio hominis possit euerti, & à rei speratæ consecutione deiici; quid tu ad ista repones? expositiones forsitan humanas adferre me? Atqui & tuas censeo de hoc genere, nisi nos docueris esse Diuinas. Atque hinc conficio, ne id quidem generatim in Scripturis contineri clarè & apertè expressum, Fideles omnes de suâ salute aut statu Filiorum Dei obtento, certos *debere* esse & sécuros: quod tamen ipsi volunt. Neque video quâ fronte hoc dici possit, cum ex aduerso contraria omnia suis fidelibus D. Petrus inculcet. 2. Pet. 1.
v. 10. *Quapropter fratres magis satagite, vt per bona opera certam vestram vocationem & electionem faciatis.* Ecce, non vocatos modò, sed electos Petrus alloquitur, certamque vult ab ipsis electionem fieri, bonorum operum exercitio. Non igitur adhuc de salute consequendâ certi sunt, sic vt eâ non possint excidere. De salute ergo incertos Petrus alloquitur; & tamen alloquitur fideles. Non igitur fidelibus omnibus, ex eo solo capite fideles quòd sint, salutis certitudinem dant Scripturæ, quod tamen volebat Chamierus: nisi fortè, quod à me certò creditur, alterius farinae sint Calvinistæ, ab iis qui S. Petri lacte enutriti sunt Fideles.

imo contrarium asserit D. Petrus.

Demus

30.

Demus tamen vltro id quod petitur ; & verum sit , istud à Sa-
 cris paginis vniuersim asseri. Fideles omnes de vitâ æternâ peni-
 tus esse securos. Quid exinde bonæ rei conficiet Chamierus: an id
 etiam eo loco asseri, Caluinum aut Chamierum de salute æternâ
 reddi securos? Quis dubitat, inquis. Ego verò dubito: nam,
 quod tamen ad legitimam consecutionem educendam ex propo-
 sitione vniuersali est necessarium, nusquam in Scripturis dicitur
 Caluinum & Chamierum esse Fideles, & veram habere Fidem,
 ne illam quidem quam ipsi vocant Fiduciam salutis. Non igitur
 in Scripturâ loco, qui assereret vniuersim *Omnes omnino fideles*
certos esse de salute, adhuc quidquam haberetur de Caluino aut
 Chamiero; quandoquidem eos fideles esse, isthic disertè non ex-
 primitur. Verùm inquit Beza, *scientiam illam insculpsit Spiri-*
tus Sanctus cordibus electorum, esse nimirum fideles. Ita fit. I-
 gitur id saltem nunc est euidens, illam totius syllogismi partem
 quâ hæc res conficitur, & sine quâ tota vis argumenti corrui-
 t, Sacris Paginis non contineri. Hæc enim deberet esse argumen-
 ti forma. Sacræ litteræ docent omnes fideles securos esse de sa-
 lute, seu habere vitam æternam. Atqui Caluinum esse fidelem
 sacræ docent litteræ; ergo docent etiam Caluinum (& idem
 de omni fidei esto iudicium) securum esse de salute & habere vi-
 tam æternam. At quis non videt, falsum id esse, quod Calui-
 num, hominem fidelem esse Sacræ doceant litteræ? quinimo
 eam scientiam ex Spiritu Sancto hauriri docet Beza, vtpote qui
 id electorum cordibus inscripserit. Non igitur dicat Chamierus
 in vniuersali propositione, dici Caluinum, & se sui que similes
 à Scripturis de salute certos reddi; adeoque id singulis creden-
 dum tanquam Fidei articulum, quòd id de singulis Scripturâ
 asserant: nimis enim insulsa est hæc oratio, quam vt apud
 hominem argumentandi gnarum, fidem iaueniat. Deberet
 namque prius id etiam Scripturâ textu exprimi, Fidelem ef-
 fe te; adeoque testari sub Fidelium genere vniuerso, te contine-
 ri, antequam vniuersalis illa Scripturâ assertio, ex ipsâ Scriptu-
 ra per legitimam consequentiam ad te possit deriuari.

*Et ut uni-
 uersalis illa
 propositio in
 Scripturis
 haberetur.
 tamen sin-
 gulares ho-
 mines per
 eam non
 ita expri-
 muntur, vt
 Scripturæ
 dici possint
 reuelasse
 singulis
 quod de
 salute sua
 certi sint.*

31.

Itaque vt paucis dicta complectar; assero nusquam in Scriptu-
 ris reuelatum esse Chamierum, aut quemuis particularem ho-
 minem certum de suâ salute esse. Nam quamuis asseruisset Deus,
 omnes fideles de eâ certos esse ac securos, non tamen id etiam

reuelauit in sacris litteris, hunc hominem Chamierum v. g. hominem verè fidelem esse; itaque Chamierus sibi persuadere non debet, certitudinem salutis suæ à Sacris sibi paginis reuelatam. Id ergo si Fide Diuinâ credit, credit sanè quod sanctæ littere nusquam tradunt: atque adeo credit, quòd Fide Diuinâ credendum non esse, hæcenus ad ratum vsque, heterodoxi declamarunt. Quod si autem id jam rite facere se existimant, sanè posthac mihi non iactitent, totam doctrinæ suæ molem, Sacræ Scripturæ soli & puræ insistere; jam enim ostendimus præcipuum ipsorum dogma, quodque fundamentale vocat Chamierus, à Sacræ Scripturæ basi distare benè longo interuallo. Neque verò sententiam illam, seu certitudinem fanaticam ex iis quæ Deus per sacras paginas reuelauit, sed per particularem scientiam haberi fatetur Beza, imò & Calvinus ipse, quam quidem Spiritus Sanctus inculpsit, non sacris Bibliis sed *cordibus electorum*. Quo pacto igitur id in Sacris litteris vidit Chamierus, quod Calvinum fugit & Bezam? an Scripturæ jam clariore sunt, aut lapsu temporis plura pandunt? Et tamen tam apertas esse iactitatis, vt à fœce populi possint intelligi; nullumque fidei atticulum esse, quem non aperte tradant. Miror sanè id in cordis sui latebris quæsiuisse Bezam, quod in Sacris litteris, omnium oculis apertum vidit Chamierus, & positum in propatulo.

*Chamierus
plura videt
in Scriptu-
ris, quam
Calvinus
& Beza.*

*Quare,
cum ex
Caluina-
na salutis
obtinenda
c. virtutibus,
nemo, qui
eam ha-
buit, possit
excidere,*

*(quod qui-
dem proba-
tur ratio-
net*

*& ex Cal-
uino.)*

Jam verò, vt rem hanc altius promoueam, nonne non arbitrarium tantummodò, sed & temerarium prorsus est, cum Caluino & Beza, salutis adeptæ securitatem sibi particulatim à Spiritu Sancto reuelatam esse asserere; eamque esse sine quâ nemo fidelis sit? Hæc enim si imbutus es scientiâ, sanè ne per Dei quidem potentiam absolutam, fieri potest, salute vt excidas. Manifestum id quidem est. Cum enim Spiritus Sanctus mentiri aut fallere nequeat, neque quod Fide Diuinâ creditur possit vllò vnquam tempore falsum fieri; profectò cum certum esse Spiritus Sanctus dixerit saluandum te, id necessariò fuit verum, totâque æternitate verum erit: fieri igitur nullo modo potest vt damneris. Nam si id fiat, falsum fuerit quod Spiritus Sanctus tibi reuelauit, quod tamen est contra hypothesim; ponebatur enim verum edixisse. Neque argumentis hoc magnopere urgendum jam est: fatetur enim Calvinus rem ita esse; docetque Fideles, non tantum de præsentis iustitiæ aut gratiæ statu certos esse,

32.

Calu. l. 3.
Inst. c. 2.
n. 40.

esse: sed & de finali perseverantiâ vt ipse loquitur. Ridentque Catholicos, de gratiâ per conjecturas sibi moralem certitudinem & fiduciam astruentes: *Egregia enim verò, inquit, salutis fiducia nobis relinquitur, si ad præsens momentum nos esse in gratiâ, conjecturâ morali estimamus, & quid in crastinum futurum sit nescimus.* Vult itaque Calvinus certitudinem gratiæ, non ad præsentem tantum vitæ statum, sed & ad perseverantiâ finalem, sine vllâ dubitatione extendi: ac proinde qui semel gratiâ statum obtinuit, seu qui semel fidelis fuit, ab eo nullo euentu posse excidere, est necesse. Hoc si ita sit; igitur qui semel momento vnico, fidem habuit Calvinianam, liberè potest non Catholicam tantummodo amplecti religionem, sed & Iudaismum, imò & Mahumetanis castris succedere, sine vllò fidei suæ, salutisue præiudicio. Quid enim? Calvinista verus fuit; itaque & fidelis. Quod si fidelis fuerit, certus itaque de salute fuit & quidem certitudine Fidei: quæ quia non potest fieri falsa, sanè de salute numquam excidet. Mahumeti igitur adhærebit sine vllò salutis suæ detrimento. Imò verò, ne cum Fidei quidem suæ præiudicio, Christum ejurabit, & sacra omnia Religionis Christianæ mysteria detestabitur. Nam eum certus sit de salute obtinendâ, eaque non possit excidere, profectò nec fide excidet; cum fides ipsorum sit, de salute certum esse. Et rursus, cum is qui de salute certus est certitudine Fidei, necessariò etiam eam sit adepturus, manifestum est eiusmodi apostatam, quantumvis detestandum, fidem non amisisse; nisi quis fateri velit, saluandum aliquem fidelis qui non sit; quod ne ipsi quidem Caluini dicent assèclæ. En vt ad omnem impietatem latissima strata est via.

Hinc sequitur quod omnis verè fidelis potest quocies vult religionem mutare, sine salutis,

aut etiam Fidei suæ præiudicio.

33.

Hinc sanè miror ego, cur tanto pe conturbentur, in suis, vt vocant, Classibus heterodoxi, si quando desertis erroribus ad Sanctæ Ecclesiæ Romanæ gremium quis conuolat; cur inquam eum adeò detestentur, cœtibus suis arceant, & tantum non diris deuoueant. Non inquam, satis capio, quò hæc vergant. Nam aut de eorum grege fuit, Calviniano modo fidelis, aut non fuit. Si non fuit; vt quid adeò insectantur hominem, qui eorum iurisdictioni non subiacuit? aut cur per censuras, quasi apostatam, arcent à grege, cuius numquam fuit pars? Mahumetanis certè inter ipsos versantibus molestias non faciunt, infideles quamuis sint. Quòd si autem, is qui Catholicum sese jam profiteretur, de grege

Non debent itaque Calviniani esse solliciti de ijs qui ab ipsorum seclâ deciscunt.

grege Caluini verè fuerit; sanè fidelis fuit; non enim hic cœtus, infideles suis, vti credo, annumerat. Si autem fidelem fuisse non negatis; profectò de salute æternâ certus fuit aliquando; atque ad eò adhuc certum est, eum nec à vitâ æternâ, nec ad eò à fide semel conceptâ posse deturbari. Itaque auctor ipsis sum, vt ne de oue quasi perditâ multùm sint solliciti; sinant illam agere res suas, & quacumque demum Religionis Catholicæ castrâ peruagari: nam eo in statu est hæc ouicula, vt perdi vel perire non possit; aut si possit, tum sanè numquam de eorum grege ouis fuit: & sic nulla ipsis de eâ deinceps sit curatio: ibit illa vias non malas, & pascua felicia inueniet.

*Quintò si
vera est
hæreticorū
sententia,
nemo dam-
natus vni-
quam fide-
lis fuit.*

Non lubet Calvinianæ huic fiducia & confictæ certitudini re-
futandæ diutiùs inhære. Istud tamen adijciendum est; ea sen-
tentia si vera sit, neminem vllum fidelem æternis ignibus esse ad-
dictum. Quod alijs verbis dicetur clariùs: neminem eorum qui
damnati sunt, vniquam fuisse fidelem. Teneatur res. Cùm enim
reipsâ, æterna jam supplicia sustineat, numquam profectò verum
fuit, non condemnandum hunc hominem. Quod si id numquam
verum fuit, numquam etiam de salute consequendâ certus esse
potuit. Atqui vti suprâ à Caluino traditum vidimus: *Verè fidelis
non est nisi qui solidâ persuasionem . . . indubitatam salutis expecta-
tionem præsumit*; & de eâ, certitudine fidei cui falsum subesse non
potest, certus sit: igitur cùm damnatos eâ fide, fiducia, aut cer-
titudine obfirmatos fuisse sit impossibile; planum jam est, ex dam-
natis neminem vniquam fuisse fidelem. Quis autem hoc sanus
dixerit? quis eiusmodi commenta, vel per somnium in Ecclesiâ
efformauit? Pluribus possem figmentum istud insectari. Istud
tantùm illi refellendo dicam; exinde sequi, proditorem Sangui-
nis iusti Judam, numquam fuisse fidelem: etenim æternâ salute
excidit. Et tamen Matthæi 10. ab ipso Christo in Apostolum est
electus versu 4. Ad prædicandam Euangelij veritatem missus est
versu 6. *Ite ad oues quæ perierunt domus Israël . . .* Miraculo-
rum gratiâ est insignitus versu 8. *Infirmos curate, mortuos susci-
tate, leprosos mundate, dæmones eicite.* Versu 25. Discipulum eum
Christus nominat. Versu 16. ouis titulo condecorat. Denique
vt plura omittam versu 40. testatur Christus de Apostolis, inter
quos Judas, *qui recipit vos me recipit.* An ergo infidelis, Aposto-
litus munere fungitur? an ouis dici potest & discipulus, qui fidè
prorsus

34.

*Vti nec Iu-
dæi quan-
tumuis fue-
rit Aposto-
lus & ouis
Christi.*

Matt. 10.
v. 4.

prorsus caret? an Christum recipere dicendus est is, eum dum recipit qui Christianâ fide est destitutus? Quid ad hæc respon-
suri sint heretodoxi, nescio. Judam fortasse, præter mentem to-
tius Ecclesiæ inferno eximent & cælo inserent: nam facile di-
cent, Judæ, utpotè fideli, tam horrendum crimen non fuisse à
Deo imputatum. Denique procliue erit fingere proditorem, dum
desperasse visus est, per fidem in patibulo salutis suæ securum ad-
modum, triumphasse: iis, inquam, procliue erit id fingere, quos
eò impudentiæ auexit furor, ut non exhorreant ore blasphemò
conuitiari, & deblaterare, Dominum proditoris, Jesum Chri-
stum, pro alienâ morientem, de salute suâ in Crucis patibulo
desperasse.

35.

Sed satis sit. Sufficit hæreticorum ineptias detexisse, ut homo
prudens & consultus eas detestetur. Detestata est sanè sententiam
hanc Ecclesia in Tridentino Concilio congregata; eique tandem
dixit anathema. Ita habet. *Si quis dixerit omni homini ad remissio-
nem peccatorum consequendam, necessarium esse ut credat certò &
absque ullâ hesitatione propriæ infirmitatis & indispositionis, peccata
esse remissa, anathema sit.* Quò quidem Canone non perstringun-
tur ii, qui bonâ fide peccata confessi, & munere pœnitentis ritè
perfuncti, peccata per Dei misericordiam, Sacerdotisque absolu-
tionem certitudine morali sibi credunt esse condonata; sed hæ-
reticorum error configitur, contententium non alio modo impe-
trari scelerum gratiam, quam præsumptâ, ut Calvinus loquitur,
salutis expectatione, cui scelerum omnium debita sit condonatio
& indemnitas. Et hanc esse mentem huius Canonis, tum verba
fatis indicant, tum sequens Canon liquidissimè confirmat. Ita fert.
*Si quis dixerit hominem à peccatis absolui ac justificari ex eo quod se
absolui ac justificari certò credat: aut neminem verè esse justificatum,
nisi qui credat se esse justificatû; & hæc solâ fide absolutionem & ju-
stificationè percipi, anathema sit.* Nihil addo Sacro-sancto Canoni.
Miror tantum præposteram hæreticorum fiduciam, & D. Joanni
planè contrariam. Ita enim de se loquitur Apostolus. *Charissimi si
eor nostrum non reprehenderit nos, fiduciam habemus ad Deum.* Prius
ergo statuit Apostolus, non reprehendi à Conscientiâ, siue sceleris
conscium non esse se, ut exinde in fiduciam consequendæ salutis
meritò erigatur. At heretodoxi contrariâ insistent viâ, fiduciam-
que præsumendam esse statuunt, ut eâ muniti, Conscientiæ repre-

*Sextò dam-
natur hæ-
reticorum
fiducia &
certitudo
salutis à
Tridentino.*

Trid. sess.
6. cap. 13.

ibid can.
14.

1. Ioan. 3.
7. 21.

*Hæretici
insertunt
fiduciam
quam de
sua salute
habes D.
Ioannes.*

hensionem euadant; aut etiam certitudine salutis ob os objectâ, vocem Conscientiæ scelera castigantis intercipient. Inuersum itaque habemus Euangelium, & reformatum: nam si cor Joannis eum non reprehenderit, tum demum asserit *fiduciam se habiturum ad Deum*. Errauit hinc Joannes per hysteron proteron: inuertenda est hæc sententia; dicere debuerat: *Si fiduciam habemus ad Deum, cor nostrum non reprehendet nos*. Ita me Deus amet; nunc tandem intelligo penitus, cur sese nouatores hodierni Reformatores appellarint.

§. IV.

Exponitur Catholica de certitudine peccati remissi, seu Status gratiæ obtenti, sententia. Item quam securitatem moralis certitudo, in hac materiâ, menti afferat.

*Certitudo
de obtentiâ
gratiæ, non
est Fidei.*

ERrorum discussâ caligine, facile jam sese veritas aperiet, vultusque placidos explicabit. Dico igitur *imprimis* constare, certitudinem eam quam post omnia pœnitentiæ exacta officia, de condonatione peccatorum, ac proinde de Gratia obtentæ statu, in hac mortali vitâ passim habemus, non esse Fidei, prout statuunt heterodoxi; id est, non esse talem quæ rationibus ijs sit suffulta, vt ne ex Dei quidem potentiâ absolutâ, possint esse falsæ; prout est certitudo, quæ Diuinæ reuelationi clarè cognitæ innititur. Sic ergo, quidquid egero, non adeò certus sum gratiam à Deo obtinuisse me, quàm quòd Filius Dei Humanam Carnem assumpserit: hæc enim certitudo, ex rationibus enascitur, quas ne quidem Deus ipse falsas possit reddere: talis autem naturæ non sunt, quæ mihi de obtentâ gratiâ securitatem astruunt. Clarissima est hæc Tridentini Concilij sententia, quâ controuersia tota deceditur. Ita grauiissimis verbis rem definit. *Sicut nemo pius de Dei misericordiâ, de Christi merito, deque Sacramentorum virtute & efficaciâ dubitare debet; sic quilibet, dum seipsum suamque propriam indispositionem & infirmitatem respicit, de suâ gratiâ formidare & timere potest. Cùm nullus scire valeat certitudine Fidei, cui non potest subesse falsum, se gratiam Dei esse consecutum*. Sic prorsus est: nam etiam si fide Diuinâ certum sit, eum qui debitâ contritione peccata detestatur,

36.

Trid. sess.
6. c. 9.